

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์
เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
The uses and gratification of exposure to information through social media
to promote learning of undergraduate students of Saint John's University

ธำรง รัตนกรานุเดช*

Thamrong Rattanaarnudet*

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น*

Saint John's University *

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น 2) เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ระเบียบวิธีวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน (Mix-Methods) ของการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นทั้งหมด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวนที่มากที่สุด คือ Facebook ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด คือ Google+ ความถี่ในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ มากที่สุด คือ มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน ระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในแต่ละวัน มากที่สุดคือ 30 นาที-1 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้บ่อยที่สุด มากที่สุดคือ ช่วงเวลา 20.01-24.00 น. สถานที่ที่เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวนมากที่สุดคือ บ้าน อุปกรณ์ในการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวนมากที่สุด คือ โทรศัพท์มือถือ/สมาร์ทโฟน ลักษณะในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวนมากที่สุด คือ พูดคุย / สนทนา ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่เปิดรับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จำนวนมากที่สุด คือ ท่องเที่ยว ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่เปิดรับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด คือ ข่าวสาร พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวนมากที่สุด คือ เลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่สนใจ การใช้ประโยชน์จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ในภาพรวม

อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 ความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.44

คำสำคัญ: การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ, การเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์, การส่งเสริมการเรียนรู้, นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Abstract

The purpose of this study were to 1) study the behavior of exposure to information through social media to promote learning of undergraduate students of Saint John's University 2) study the uses of exposure to information through social media to promote learning of undergraduate students of Saint John's University 3) study the gratification of exposure to information through social media to promote learning of undergraduate students of Saint John's University. The researcher used a mix-methods of quantitative research and qualitative research for study method. The population of this study was undergraduate students of Saint John's University. The data was collected using questionnaires and interview form as a tool for data collection.

Result of the study found that : Types of social media used to exposure to information through social media to promote learning was Facebook, The type of social media that is most exposed to information to promote learning was Google+, The frequency of accessing social networks to receive information to promote learning is the most at more than once per day, The average amount of time spent in social networks to promote learning each day the most is 30 minutes - 1 hour, Time period using social networks to receive information to promote learning the most often is between 20.01-24.00, The place that is most accessible to social networks in order to receive information to promote learning : the largest number was the house, A device for accessing social networks in order to receive information to promote learning as much as possible : the largest number was cell phones / smartphones, The most common aspect of using social media to expose information to promote learning was talk / conversation, The most widely accepted type of information to promote learning was travel, The type of information that is most open to promoting learning was news, Information exposure behavior to promote learning through social networks : the largest number was selected to read only the subject of interest, Taking advantage of exposure to information via social media to promote learning, it was found that the samples took advantage of their exposure to information via social media to promote learning : overall, it was at a high level with a total average of 4.44, The satisfaction of information exposure via social media to promote learning was found that the samples were satisfied with

their exposure to information through social media to promote learning : overall, it is at a high level with a total average of 4.44

Keywords: The uses and gratification, The exposure to information through social media, Promote learning, Undergraduate students of Saint John's University

บทนำ

สื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตปัจจุบันของเราเป็นอย่างมาก สื่อสังคมออนไลน์เป็นรูปแบบของบริการบนเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่ทำงานโดยการเชื่อมต่อด้วยอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นแบ่งปันข้อมูลในลักษณะข้อความ ภาพ เสียง ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้งานที่อยู่ในเครือข่ายสังคมเดียวกัน ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์และทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับสาร ไม่ว่าจะเป็นการใช้การเรียนรู้ การค้นคว้า ติดตามข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นงานอดิเรก เพื่อเล่นเกมส์ พุดคุยแลกเปลี่ยนความเห็น กิจกรรมส่วนตัวอื่น ๆ เพื่อสื่อสารข้อมูลถึงกันและกัน เพื่อเข้าถึงกลุ่มคนในวงกว้าง เพื่อจุดประสงค์ของแต่ละบุคคล บางคนใช้ในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้า ทั้งนี้ข้อมูลข่าวสารถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ทำให้ผู้เปิดรับข้อมูลข่าวสารมีความทันสมัยสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าบุคคลที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารมากย่อมมีหูตากว้างไกลมีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข้อมูลน้อย แต่บุคคลที่เปิดรับข้อมูลนั้นไม่ควรรับข้อมูลทุกอย่างควรเลือกรับรู้เพียงข้อมูลที่จะเกิดผลดีต่อตนเอง เพราะข่าวสารนั้นได้ไหลเข้ามาในชีวิตมนุษย์ผ่านช่องทางต่าง ๆ มากมาย ข่าวสารที่น่าสนใจจะมีประโยชน์และเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้รับสาร การเลือกรับข้อมูลข่าวสารก็แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้รับสารด้วยว่าแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันทางสภาพส่วนบุคคล หรือสภาพจิตใจ ทำให้การเลือกรับข้อมูลข่าวสารนั้นแตกต่างกันไป ทั้งด้านทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ อารมณ์ และจิตใจ บางคนตีความหมายบิดเบือนไปจากเจตนารมณ์ของผู้ส่ง และบุคคลส่วนใหญ่จะเลือกจดจำข่าวสารที่ตนสนใจ และไม่นำข้อมูลที่ตนไม่สนใจไปถ่ายทอดแก่ผู้อื่นเนื่องจากความพึงพอใจของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกัน ทำให้การเลือกเปิดรับข้อมูลข่าวสารนั้นแตกต่างกันออกไป และในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารก็มีหลากหลายช่องทาง มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ซึ่งคนส่วนใหญ่จะใช้สื่อออนไลน์ในการพูดคุยกันกับเพื่อนให้ความสนใจในเรื่องของการติดตามข่าวสารที่สนใจและเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือแม้แต่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเทคโนโลยี สุขภาพ ความงาม บางคนใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อผ่อนคลายความเครียดหรือหลีกเลี่ยงกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นการปลีกตัวออกจากโลกความเป็นจริงและเข้าไปอยู่ในโลกเสมือนจริงที่ทำให้มีความสุขได้มากกว่า บางคนใช้เพื่อสืบค้นหาข้อมูลแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเองเพื่อรับรู้ถึงประวัติศาสตร์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน ผู้รับสารแต่ละคนก็มีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่แตกต่างกัน สามารถเลือกใช้สื่อที่สะท้อนความแตกต่างกันไป ซึ่งในทางธุรกิจการตลาด สื่อสารที่ไร้พรมแดนมีความจำเป็นในการสร้างบุคลิกลักษณะของนักธุรกิจนั้น ๆ การสร้างความสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ ผู้รับสารก็สามารถเลือกเปิดรับสื่อที่หลากหลายเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสัมพันธ์กับสื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นละคร ข่าว กีฬา หรือกระแสต่าง ๆ ที่เป็นที่ยิยมในช่วงเวลานั้นและนำมาแลกเปลี่ยนกันกับคนในสังคม ทำให้มีผู้รับสารเพิ่มมากขึ้นสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้เราติดตามสถานการณ์ข่าวสาร

ในปัจจุบันได้ง่าย ผู้ส่งสารบางกลุ่มก็นำกราฟิกมาใช้ในการดึงดูดความสนใจของผู้รับสารเพื่อให้เกิดความสนใจและความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูล ซึ่งการที่ผู้รับสารจะเปิดรับสารนั้นก็มียอดประกอบของอารมณ์ด้วย ทั้งอารมณ์ทางบวกและอารมณ์ทางลบ หากผู้เปิดรับสารนั้นมีอารมณ์ทางบวกก็ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต สามารถรับรู้และเข้าใจพร้อมยอมรับในสิ่งที่ตนเป็นทำให้บุคคลนั้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ง่ายมากกว่าผู้เปิดรับสารที่มีอารมณ์ทางลบ พฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ก็เกิดขึ้นตามแรงกระตุ้นบุคคลที่อยู่ในสังคมเดียวกัน ก็จะเลือกรับและตอบสนองในเนื้อหาข่าวสารที่เหมือนกัน ถึงแม้การสื่อสารในยุคปัจจุบันจะเป็นการสื่อสารไร้พรมแดนแต่ก็ยังมีความกลุ่มคนบางกลุ่มที่เลือกจะปิดรับข่าวสารที่ตนไม่สนใจหรือไม่ตอบสนองต่อความต้องการของตน และวัตถุประสงค์หลักของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของแต่ละคนก็แตกต่างกันตาม เพศ อายุ สถานะ สื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นศูนย์กลางแห่งการสื่อสารในยุคมนุษย์ดิจิทัลและเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงการสื่อสารทั้งในโลกแห่งความเป็นจริงและโลกเสมือนจริง

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของคนในปัจจุบันในการใช้ประโยชน์อย่างมากในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการศึกษาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ความสะดวก และการประหยัดค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาความรู้ การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ก็สามารถทำได้ง่าย ๆ และยังเป็นสื่อที่แสดงสิ่งต่าง ๆ ของตัวเองให้ผู้อื่นได้เห็น อาทิ ความสามารถ รสนิยม เป็นต้น สื่อสังคมออนไลน์ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ใช้งานได้อีกด้วย ทั้งการขายของออนไลน์ การรับงานต่าง ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้สามารถติดต่อกับคนที่ห่างไกลหรือไม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลานานได้ง่ายขึ้น รวมไปถึงยังสามารถเห็นความเคลื่อนไหวของคนเหล่านี้ได้แม้แต่ไม่ได้อยู่ด้วยกันก็ตาม อีกทั้งเป็นช่องทางการตลาดรูปแบบใหม่ ซึ่งองค์กรต่าง ๆ ก็หันมาใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการขายสินค้า นั้น ๆ สื่อสังคมออนไลน์จึงเข้ามามีบทบาทในชีวิตของเรามาก เพื่อการใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับสาร

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาถึง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และการนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการ และเกิดความพึงพอใจในการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน (Mix-Methods) ของการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ในส่วนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบวัดผลเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 69 คน คือ ประชากรนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นทั้งหมด ส่วนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ชั้นปีที่ 1 จำนวน 16 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงระหว่างเดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) จาก ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยดำเนินการร่วมกับกระบวนการรวบรวมข้อมูล จากการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยกระบวนการและวิธีการวิเคราะห์ ซึ่งจะได้ดำเนินการกระบวนการตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ อันได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก (Major Themes) หรือแบบแผนหลัก (Major Pattern) ที่พบในข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลัก (Major Themes) มาพิจารณาแบ่งแยก ออกเป็นประเด็นย่อย (Sub-themes) และหัวข้อย่อย (Categories) อันเป็นกระบวนการวิเคราะห์ โดยการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวม ไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อยของกระบวนการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 และเป็นเพศชายจำนวน 18 คนคิดเป็นร้อยละ 30.0 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 23-27 ปี มากที่สุดคือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาคืออายุระหว่าง 18-22 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 อายุมากกว่า 27 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 และมีอายุต่ำกว่า 18 ปี น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มากที่สุด คือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และชั้นปีที่ 2 น้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวนที่มากที่สุด คือ Facebook จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด คือ Google+ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ความถี่ในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ มากที่สุดคือ มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 ระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในแต่ละวัน มากที่สุดคือ 30 นาที-1 ชั่วโมง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 ช่วงเวลาที่เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้บ่อยที่สุด มากที่สุดคือ ช่วงเวลา 20.01-24.00 น. จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 สถานที่ที่เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวนมากที่สุดคือ บ้าน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 76.7 อุปกรณ์ในการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิด รับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวนมากที่สุด คือ โทรศัพท์มือถือ/สมาร์ทโฟน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 ลักษณะในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จำนวนมากที่สุด คือ พุดคุย / สนทนา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 และหาข้อมูล จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่เปิดรับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จำนวนมากที่สุด คือ ท่องเที่ยว จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 และความบันเทิง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่เปิดรับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด คือ ข่าวสาร จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวนมากที่สุด คือ เลือกรอ่านเฉพาะเรื่องที่สนใจ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 การใช้ประโยชน์จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ในการสร้างการเรียนรู้ใหม่ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 ความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามที่ต้องการ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 และ พึงพอใจกับเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.53

สรุปผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ เรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้” ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นจำนวน 17 คน เป็น เพศชาย จำนวน 4 คน เพศหญิง จำนวน 12 คนมีอายุ 17 ปี จำนวน 1 คน อายุ ระหว่าง 18-22 ปี จำนวน 10 คน และอายุระหว่าง 23-27 ปี จำนวน 5 คน

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยจำแนกออกเป็น 1) การนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยนำไปใช้ในการแลกเปลี่ยนความรู้ แสดงความคิดเห็น ค้นคว้าหาข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ในสิ่งที่สนใจ ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นคลังข้อมูลความรู้ขนาดย่อม การสร้างกลุ่มเพื่อแบ่งปันข้อมูล ช่วยสร้างผลงานและสร้างรายได้ เกิดการจ้างงานแบบใหม่ ๆ ขึ้น สื่อสังคมออนไลน์ยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางด้าน Soft Skill และทักษะด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะทางสังคม ทักษะทางอารมณ์ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารและการทำงานกับผู้อื่น ปรับ Mindset ตัวเอง พัฒนานุคลิกภาพ การเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2) ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีความไว รวดเร็ว ใช้เพื่อเป็นประโยชน์

ในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เช่น รู้เหตุการณ์ที่เกิดในแต่ละวันในสื่อสังคมออนไลน์ รู้ว่าวันนี้การจราจรบนท้องถนนเป็นอย่างไร วันนี้ควรใช้เส้นทางไหนในการที่จะหลีกเลี่ยงรถติด และรู้ทันเหตุการณ์ต่าง ๆ อาทิ การชุมนุมจัดที่ใด เพื่อจะได้หลีกเลี่ยงเส้นทางนั้น ๆ หรือแม้แต่ข่าวสารการแพร่ระบาดของโควิด 19 นอกจากนี้สื่อสังคมออนไลน์ยังนำมาเสริมความรู้เดิมที่มีอยู่ เพื่อทำให้ความรู้นั้นเป็นปัจจุบัน และถูกต้องมากยิ่งขึ้น หรือได้องค์ความรู้ชุดใหม่ที่มีข้อเท็จจริงจากความรู้เดิม ยกตัวอย่างเช่น เรื่องประวัติศาสตร์จะมีผู้มาให้ความรู้ชุดใหม่อยู่ตลอดเวลา และมีการถกเถียงข้อเท็จจริงทำให้เราสามารถวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น 3) นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อ สังคมออนไลน์ไปใช้ในการสร้างการเรียนรู้ใหม่

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ในการสร้างการเรียนรู้ใหม่ โดยนำมาสร้างการเรียนรู้ใหม่โดยการต่อยอดจากสิ่งที่ได้รับในสื่อสังคมออนไลน์ และนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญาให้แก่ผู้เรียน เป็นการฝึกทักษะการสื่อสาร การมีส่วนร่วม รวมทั้งทำให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคม เป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจ ง่ายต่อการเชื่อมโยงข้อมูล ได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากสื่อสังคมออนไลน์สามารถเข้าไปดู ฟัง เพื่อไปศึกษาสิ่งที่ไม่รู้ สื่อสังคมออนไลน์เป็นเหมือนแหล่งความรู้ขนาดใหญ่ที่สามารถเข้าไปศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น อยากทำอาหารอะไรสักอย่างก็เข้าไปหาได้ในยูทูปเพื่อไปศึกษาข้อมูลเหล่านั้น ถือเป็นการสร้างการเรียนรู้ใหม่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 4) การนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ ไปใช้สนทนาและเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมการสร้างการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ ไปใช้สนทนาและเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมการสร้างการเรียนรู้ โดยนำไปใช้พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการเรียนรู้กับเพื่อน ๆ เพื่อเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมการสร้างการเรียนรู้ นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์มาอภิปราย แสดงทรรศนะและมุมมอง อีกทั้งยังนำไปใช้ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ สามารถที่จะนำมาเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ในการสื่อสาร และเป็นสื่อกลางในการขยายการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และเผยแพร่ข่าวสารสามารถติดตามความเคลื่อนไหวได้ตลอด เวลาสร้างโอกาสให้บุคคลมีการเข้ามามีส่วนร่วมสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคลที่ชื่นชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เหมือนกัน และสร้างเครือข่ายสังคม เช่น มีการตั้งกลุ่มคนรักกีตาร์ ก็จะมีการสร้าง Page เพื่อรวบรวมสมาชิกที่ชื่นชอบกีตาร์ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับกีตาร์ เป็นต้น 5) การค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ เมื่อสงสัยหรืออยากรู้จะเรียนรู้อะไรก็จะค้นคว้าหาข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ได้ในทันที สื่อสังคมออนไลน์เป็นเหมือนทางเชื่อมที่ทำให้ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการ มีบุคคลมากมายที่มาแชร์ความรู้ ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ยกตัวอย่างเช่น เพียงแค่อยากรู้ในบางเรื่อง อยากหาความรู้เนื้อหาใด ๆ หลาย ๆ คนก็เพียงแค่เข้าไปค้นหาจากสื่อสังคมออนไลน์ตามความต้องการของแต่ละคน การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติมเพื่อหาคำตอบจากปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้รับความรู้ในเรื่องนั้น ๆ การศึกษาค้นคว้าจึงเป็นการแสวงหาความรู้เพื่อให้ได้รับคำตอบ หรือเพื่อนำความรู้นั้นไปใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือประกอบ การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ สื่อสังคมออนไลน์เปรียบเสมือนห้องสมุดขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลมากมาย สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนรู้ ศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ตัวเอง และสิ่งที่ได้รับนั้นมักจะเป็นข้อมูลที่เป็นจริงเสมอ สามารถนำความรู้นั้นไปบอกคนอื่นได้จากสิ่งที่เรียนรู้ศึกษามาอย่างถูกต้อง เป็นแหล่งข้อมูลให้สืบค้น ให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ต้องการอย่างแท้จริง สามารถสืบค้น

ได้อย่างสะดวก รวดเร็วตรงกับความต้องการ และตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล 6) การนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปพัฒนาทักษะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการประกอบอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปพัฒนาทักษะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการประกอบอาชีพ สามารถนำมาประกอบอาชีพได้ โดยการค้นคว้าและฝึกฝน เพราะสื่อสังคมออนไลน์เหมือนโลก ๆ หนึ่งที่มีองค์ความรู้มากมายรวมไปถึงการประกอบอาชีพก็เช่นกัน ในสื่อสังคมออนไลน์มีการนำเสนอรูปแบบการประกอบอาชีพ เทคนิค วิธีการ รวมไปถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ สิ่งแรกเราก็ควรจะหาในสิ่งที่ใกล้ตัวหรือสิ่งที่เราชอบ และต่อยอดโดยการฝึกฝน นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปพัฒนาทักษะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการประกอบอาชีพ โดยนำไปปรับเปลี่ยนให้เข้าใจในรูปแบบของเรา และนำไปต่อยอดอีกต่อไป การติดตามข้อมูลชุดใหม่ องค์ความรู้ใหม่ ๆ มาส่งเสริมความรู้ของตนเองให้ใหม่อยู่ตลอดเวลา ติดตามเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของเรา ช่วยให้เรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ เพิ่มทักษะในการค้าขายและการประกอบอาชีพได้ง่ายสะดวกมากยิ่งขึ้น และเพิ่มช่องทางในการประกอบอาชีพได้อีกด้วย สื่อสังคมออนไลน์ช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการสื่อสาร แบ่งปัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการทำงาน เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและพัฒนาธุรกิจให้ดีกว่าเดิม เช่น วิธีการทำธุรกิจให้น่าสนใจ วิธีดึงดูดลูกค้าเข้าร้าน วิธีทำให้ธุรกิจสามารถอยู่ได้ระยะยาว เป็นต้น 7) ความพึงพอใจกับเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยพึงพอใจอย่างมาก เพราะเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ได้สะดวกและรวดเร็วแก่การรับข่าวสารข้อมูลได้ตลอดเวลาตามที่ต้องการ การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการค้นคว้า สามารถนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่องค์กร ผู้ที่สนใจ หรือผู้ที่ประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดีและเป็นที่น่าพอใจ สื่อสังคมออนไลน์เป็นแนวทางในการค้นคว้าหาข้อมูล เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทำให้ได้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้นในสิ่งที่ไม่เคยรู้ เช่น วิธีการทำอาหาร วิธีดูแลสุขภาพ วิธีซ่อมสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้อ่านข่าวหรือรับข้อมูลจากทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลใหม่ และมีการอัปเดตเสมอ การเรียนออนไลน์ในหลักสูตรหลาย ๆ อย่างที่มันก็สะดวกมากเช่นกัน เนื่องจากประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปเรียน ซึ่งเราสามารถเลือกเวลาใดก็ได้ที่เราสะดวก เพียงแค่เรามี Internet และ Smart Phone เท่านั้นได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์เพราะ ทำให้ได้รับข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาไปห้องสมุด และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในเรื่องที่เราไม่มีความรู้ หรือ ทำให้เรารู้เท่าทันเหตุการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ของทั้งโลกได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น” สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

อภิปรายผลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 23-27 ปี ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 เนื่องจากหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนวันเสาร์และวันอาทิตย์ จึงทำให้มีนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ทำงานแล้วมาเรียนในหลักสูตรดังกล่าว จึงทำให้ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ระหว่าง 23-27 ปี พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า ประเภทของสื่อสังคม

ออนไลน์ที่ใช้เปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวนที่มากที่สุด คือ Facebook สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัญญา นาคนุ่น (2556) ที่ศึกษาเรื่อง “การสำรวจพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางสื่อออนไลน์ (สื่ออินเทอร์เน็ต) และทัศนคติที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์สบูแครอทฟิลิปปินส์ที่จำหน่ายทางออนไลน์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสื่อออนไลน์ที่ใช้เป็นประจำมากที่สุด คือ Facebook ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด คือ Google+ ความถี่ในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ มากที่สุดคือ มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน ระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในแต่ละวัน มากที่สุดคือ 30 นาที-1 ชั่วโมง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐมณณ์ ตั้งกิจถาวร (2557) ที่ศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลที่ถูกแชร์ (Shared) ผ่านเฟสบุ๊ก” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกแชร์ในแต่ละครั้งเป็นระยะเวลา 30 นาที - 1 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้บ่อยที่สุด มากที่สุดคือ ช่วงเวลา 20.01-24.00 น. สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัญญา นาคนุ่น (2556) ที่ศึกษาเรื่อง “การสำรวจพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางสื่อออนไลน์ (สื่ออินเทอร์เน็ต) และทัศนคติที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์สบูแครอทฟิลิปปินส์ที่จำหน่ายทางออนไลน์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงเวลาที่เปิดรับสื่อออนไลน์เป็นประจำคือ ช่วงเวลา 19.00-24.59 น. และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐมณณ์ ตั้งกิจถาวร (2557) ที่ศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลที่ถูกแชร์ (Shared) ผ่านเฟสบุ๊ก” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกแชร์ช่วงเวลา 20.01 - 24.00 น. สถานที่ที่เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวนมากที่สุดคือ บ้าน อุปกรณ์ในการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด จำนวนมากที่สุด คือ โทรศัพท์มือถือ/สมาร์ทโฟน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี จันทรแก้ว (2559) ที่ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ทัศนคติ และการใช้ประโยชน์ กรณีศึกษาเฟซบุ๊กแฟนเพจ ดังตฤณแฟนคลับ” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้มือถือเป็นอุปกรณ์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ลักษณะในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จำนวนมากที่สุด คือ พุดคุย / สนทนา ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่เปิดรับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จำนวนมากที่สุด คือ ท่องเที่ยว ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่เปิดรับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด คือ ข่าวสาร พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวนมากที่สุด คือ เลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่สนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐมณณ์ ตั้งกิจถาวร (2557) ที่ศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลที่ถูกแชร์ (Shared) ผ่านเฟสบุ๊ก” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกแชร์ผ่านเฟสบุ๊กโดยเลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่สนใจ

การใช้ประโยชน์จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ในการสร้างการเรียนรู้ใหม่ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐมณณ์ ตั้งกิจถาวร (2557) ที่ศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลที่ถูกแชร์ (Shared) ผ่านเฟสบุ๊ก” พบว่า การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ถูกแชร์ผ่านเฟสบุ๊กสามอันดับแรก คือ ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากเฟสบุ๊กทำให้ทันต่อ

เหตุการณ์ อ่านข้อมูลข่าวสารที่ได้จากเฟสบุ๊กเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน และนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากเฟสบุ๊กนำไปใช้สนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามที่ต้องการ มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 และ พึงพอใจกับเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.53 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทมนต์ ตั้งกิจฉาว (2557) ที่ศึกษาเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลที่ถูกแชร์ (Shared) ผ่านเฟสบุ๊ก” พบว่า ความพึงพอใจในข้อมูลที่ถูกแชร์ผ่านเฟสบุ๊กจัดว่าความพึงพอใจในข้อมูลที่ถูกแชร์ผ่านเฟสบุ๊กอยู่ในระดับมาก ซึ่งความพึงพอใจในข้อมูลที่ถูกแชร์ผ่านเฟสบุ๊กสามอันดับแรก คือ ได้รับข้อมูลที่ทันสมัยรวดเร็วทันเหตุการณ์ ข้อมูลข่าวสารที่ถูกแชร์เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน มีภาพอินโฟกราฟฟิกประกอบทำให้เข้าใจง่ายขึ้น

อภิปรายผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ เรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้” ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นจำนวน 17 คน เป็น เพศชาย จำนวน 4 คน เพศหญิง จำนวน 12 คนมีอายุ 17 ปี จำนวน 1 คน อายุ ระหว่าง 18-22 ปี จำนวน 10 คน และอายุระหว่าง 23-27 ปี จำนวน 5 คน

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยจำแนกออกเป็น 1) การนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ 2) ข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ 3) นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ในการสร้างการเรียนรู้ใหม่ 4) การนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ ไปใช้สนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมการสร้างการเรียนรู้ 5) การค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ 6) การนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อสังคมออนไลน์ไปพัฒนาทักษะเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการประกอบอาชีพ 7) ความพึงพอใจกับเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกและเปิด รับสาร โดยพฤติกรรมการสื่อสารของบุคคลจะมีความแตกต่างกัน และแต่ละบุคคลจะมีกระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยกลั่นกรอง 4 ขั้นตอน ได้แก่ การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) และการเลือกจดจำ (Selective Retention) โจเซฟทีแคลปเปอร์ (Klapper, J.T., 1960: 19-25) ในด้านการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้รับสารนั้น ผู้รับสารจะนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเกิดความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์จากสื่อ นั้น โดยการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองในด้านต่าง ๆ คือ เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยการติดตามและสังเกตการณ์ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ จากสื่อมวลชน เพื่อให้รู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ให้ทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่

สำคัญที่ควรรู้ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ (Decision) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันโดยการเปิดรับสื่อมวลชน ทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสถานะหรือเหตุการณ์รอบ ๆ ตัว เพื่อต้องการข้อมูลในการพูดคุยหรือสนทนา (Discussions) การเปิดรับสื่อมวลชนทำให้บุคคลมีข้อมูลนำไปใช้ในการพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่นในชีวิตประจำวัน เพื่อต้องการมีส่วนร่วม (Participating) ในเหตุการณ์และความเป็นไปต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อต้องการข่าวสารเพื่อเสริมความคิดเห็น หรือสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว (Reinforcement) และเพื่อความบันเทิง (Entertainment) เพื่อความเพลิดเพลิน รวมทั้งการผ่อนคลายอารมณ์ (Relaxing) (McCombs and Becker, 1979)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น” ทำให้ทราบถึงพฤติกรรม การเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ ประเภท ความถี่ในการเข้าใช้ ระยะเวลาโดยเฉลี่ย ช่วงเวลาในการเข้าใช้ สถานที่ที่เข้าใช้ อุปกรณ์ที่ใช้ ลักษณะในการเปิดรับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่เปิดรับ พฤติกรรมการเปิดรับ รวมถึงการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ซึ่งผู้สอนสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษา และออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับรูปแบบการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นเพียงการวิจัยเฉพาะประชากรที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ซึ่งเป็นเพียงประชากรกลุ่มเล็ก ในอนาคตจึงควรมีการศึกษาในลักษณะเดียวกันแต่ขยายประชากรให้กว้างมากขึ้น ซึ่งลักษณะประชากรที่แตกต่างกันในบริบทต่าง ๆ ซึ่งอาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

2. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยในเชิงเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากประชากรสองกลุ่มนี้มีวัย และรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ.(2552). **การวิเคราะห์สื่อ:แนวคิดและเทคนิค**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์ .
- ศิริชัย ศิริกายะ, และกาญจนา แก้วเทพ. (2531). **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์ .
- ปรมะ สดเวทิน. (2546). **การสื่อสารมวลชนกระบวนการและทฤษฎี**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2534). **การวิเคราะห์ผู้รับสาร**. คณะนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ใบบัว นามสุข. (2555). **พฤติกรรมกรรมการอ่านกับความพึงพอใจและการนำไปใช้ประโยชน์จากนวนิยายออนไลน์ของเยาวชนไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน .
- ชฎาภรณ์ สอนแสน. (2556). **พฤติกรรม的开รับ แรงจูงใจ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ จากข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยของกลุ่มผู้อ่านในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน .
- องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. (2539). **พฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อริชัย อรรถอุดม. (2545). **ความคาดหวัง ความพึงพอใจ ในการใช้บริการระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตในการทำงานและสมัครงานของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน